

Trosolwg

Mae a wnelo'r safon hon â datblygu a meithrin cysylltiadau gyda phlant, pobl ifanc, rhieni, gofawyr, grwpiau ac unigolion yn y lleoliad gwaith chwarae

Prif ddeilliannau'r safon hon ydy:

1. Meithrin cysylltiadau gyda phlant, pobl ifanc ac eraill
2. Meithrin cysylltiadau gyda grwpiau ac unigolion

Mae'r safon hon ar gyfer gweithwyr chwarae sy'n gweithio'n uniongyrchol gyda phlant a phobl ifanc mewn lleoliad gwaith chwarae ac sy'n gyfrifol yn bennaf am roi cyfleoedd i blant chwarae fel maen nhw'n dewis ac yn dymuno ei wneud. Mae'r safon ar gyfer staff sydd â pheth cyfrifoldeb dros y lleoliad gwaith chwarae ac eraill, ac sy'n gwneud cyfraniad allweddol i gefnogi chwarae.

*Mae'r safon hon yn ategu'r Egwyddorion Gwaith Chwarae. Mae angen i weithwyr chwarae fod yn gyfarwydd â'r rhain, a lle bo'n bosib, eu defnyddio wrth eu gwaith ac wrth adlewyrchu. *

Meini prawf perfformiad

Rhaid i chi allu:

Meithrin cysylltiadau gyda phlant, pobl ifanc ac eraill

1. helpu plant, pobl ifanc ac **eraill** i ddeall fod pawb yn unigolion gwahanol ac amrywiol ac yn gweld pethau mewn ffordd wahanol
2. **cyfathrebu** gyda phlant, pobl ifanc ac **eraill**
3. ymateb i gwestiynau, syniadau ac awgrymiadau plant, pobl ifanc ac **eraill**
4. hyrwyddo chwarae a gwaith chwarae i **eraill**
5. meithrin cysylltiadau rhwng plant a phobl ifanc yn y lleoliad gwaith chwarae, heb ymyrryd yn uniongyrchol
6. annog plant a phobl ifanc i wneud dewisiadau drostyn nhw eu hunain
7. annog plant a phobl ifanc i gytuno ar y ffyrdd maen nhw'n ymwneud ag eraill
8. cynnwys pobl **eraill** ac ystyried eu safbwyntiau ynglŷn â phenderfyniadau a gweithgareddau yn ymwneud â chwarae a gwaith chwarae
9. ymateb i blant a phobl ifanc mae ymddygiad **rhywun arall** wedi effeithio arnyn nhw
10. helpu plant a phobl ifanc i ymdrin â gwrthdaro drostyn nhw eu hunain, gyda chyn lleied â phosib o ymyrraeth
11. annog a chymryd rhan mewn gwaith adlewyrchu gydag **eraill**

Meithrin cysylltiadau gyda grwpiau ac unigolion

1. hyrwyddo diben, gwerthoedd a'r gwahanol ffyrdd o ymgymryd â gwaith chwarae, yn unol â pholisïau a gweithdrefnau eich sefydliad, i **grwpiau ac unigolion**
2. **cyfathrebu** gyda **grwpiau ac unigolion**
3. ymateb i gwestiynau, syniadau ac awgrymiadau **grwpiau ac unigolion**
4. cyfnewid **gwybodaeth** gyda **grwpiau ac unigolion** mewn ffyrdd sy'n cwrdd â'u hanghenion ac yn unol â pholisïau a gweithdrefnau eich sefydliad
5. ymateb i faterion, achosion o anghydfod neu bryderon gan **grwpiau ac unigolion** yn unol â pholisïau a gweithdrefnau eich sefydliad
6. derbyn ac ymateb i adborth gan **grwpiau ac unigolion** yn unol â pholisïau a gweithdrefnau eich sefydliad
7. anrhydeddu cytundebau gyda **grwpiau ac unigolion** a rhoi gwybod iddyn nhw beth sy'n digwydd
8. rhoi gwybod i **grwpiau ac unigolion** o unrhyw anawsterau mawr neu os bydd hi'n amhosib cyflawni cytundebau

---

9. trafod cytundebau a chyfaddawdu lle bo angen er mwyn meithrin cysylltiadau gyda **grwpiau ac unigolion**

Gwybodaeth a dealltwriaeth

Mae angen i chi wybod a deall:

Meithrin cysylltiadau gyda phlant, pobl ifanc ac eraill

1. yr Egwyddorion Gwaith Chwarae sy'n rhan o fframwaith proffesiynol a moesegol gwaith chwarae a sut mae modd cymhwyso pob un o'r egwyddorion i'ch gwaith chi.
2. Fod pob plentyn a pherson ifanc yn unigryw a gwahanol
3. Sut i hyrwyddo amrywiaeth a chynhwysiant yn eich sefydliad a'ch gwaith chwarae
4. **Heriau cyfathrebu** a sut i fynd i'r afael â nhw
5. Y **ffyrdd gwahanol o gyfathrebu** gyda phlant, pobl ifanc ac **eraill**
  6. Sut i wrando'n astud ac ymateb i gyfathrebu geiriol a di-eiriau
7. Sut i ymateb i gwestiynau, syniadau ac awgrymiadau plant, pobl ifanc ac **eraill**
8. Sut a phryd i rannu **gwybodaeth** gydag **eraill**, gan ystyried ar yr un pryd yr hyn sydd orau i'r plant a'r pobl ifanc
9. Sut i hyrwyddo chwarae a gwaith chwarae i **eraill**
10. Sut i helpu plant a phobl ifanc i barchu teimladau a safbwyntiau pobl eraill a sut i hwyluso hyn fel modd o ddatblygu cytundebau ynglŷn â'r ffyrdd maen nhw'n ymwneud â'i gilydd
11. Sut i drafod gweithgareddau a phenderfyniadau gyda phobl **eraill** ac ystyried eu **barn**
12. Fod angen i blant a phobl ifanc benderfynu drostyn nhw eu hunain pwy i chwarae gyda nhw, a sut mae modd i chi hwyluso hyn
13. Sut mae modd i bresenoldeb oedolion weithiau lesteirio annibyniaeth plant a phobl ifanc a sut maen nhw'n gwneud penderfyniadau
14. Ffyrdd o gefnogi plant a phobl ifanc mae ymddygiad rhywun arall wedi effeithio arnyn nhw
15. Sut i gefnogi plant a phobl ifanc i ymdrin â gwrthdaro drostyn nhw eu hunain a ham bod hyn yn bwysig
16. Pwysigrwydd annog a chymryd rhan mewn gwaith adlewyrchu gydag eraill a **ffyrdd** o wneud hyn

Meithrin cysylltiadau gyda grwpiau ac unigolion

1. hyrwyddo diben, gwerthoedd a'r gwahanol ffyrdd o ymgymryd â gwaith chwarae, yn unol â pholisïau a gweithdrefnau eich sefydliad, **i grwpiau ac unigolion**

-
2. pwysigrwydd anrhydeddu cytundebau gyda **grwpiau ac unigolion**
  3. sut a phryd i hysbysu **grwpiau ac unigolion** o unrhyw anawsterau mawr neu os bydd hi'n amhosib cyflawni cytundeb
  4. sut i drafod, cyfaddawdu a dod i gytundeb gyda **grwpiau ac unigolion**

Cwmpas/Ystod cysylltiedig â meini prawf perfformiad

Eraill (o leiaf 3 allan o 4)

1. staff
2. rhieni a / neu ofalwyr
3. ymwelwyr
4. asiantaethau

Cyfathrebu

1. effeithiolrwydd cyfathrebu geiriol a di-eiriau
2. sylwi ar gyfathrebu di-eiriau
3. sut rydych chi'n ymateb i gyfathrebu geiriol a di-eiriau

Safbwyntiau

1. blaenoriaethau
2. disgwyliadau
3. agweddau i beryglon posib

Grwpiau ac unigolion (o leiaf 3 allan o 4)

1. o'r maes gwaith chwarae
2. gan grwpiau cymunedol
3. o'r gymuned
4. y bobl hynny sy'n draddodiadol wedi ei chael hi'n anodd cymryd rhan

Gwybodaeth (o leiaf 4 allan o 5)

1. chwarae a gwaith chwarae
2. profiadau'r plant a'r bobl ifanc
3. cyfleoedd ar gael yn y lleoliad gwaith chwarae
4. gwerthoedd a gweithdrefnau cytunedig
5. ffyrdd mae modd cynnwys rhieni a gofalwyr yn y lleoliad gwaith chwarae

Cwmpas/Ystod cysylltiedig â gwybodaeth a dealltwriaeth

Heriau cyfathrebu

1. diwylliannol
2. cymdeithasol
3. corfforol
4. emosiynol
5. datblygol

Ffyrdd o gyfathrebu

1. ieithoedd confensiynol
2. ieithoedd anghonfensiynol
3. cyfathrebu di-eiriau
4. cyfathrebu geiriol

Eraill

1. staff
2. rhieni a / neu ofalwyr
3. ymwelwyr
4. asiantaethau

Gwybodaeth

1. chwarae a gwaith chwarae
2. profiadau'r plant a'r bobl ifanc
3. cyfleoedd ar gael yn y lleoliad gwaith chwarae
4. gwerthoedd a gweithdrefnau cytunedig
5. ffyrdd mae modd cynnwys rhieni a gofalwyr yn y lleoliad gwaith chwarae

Safbwyntiau

1. blaenoriaethau
2. disgwyliadau
3. agweddau i beryglon posib

Grwpiau ac unigolion

1. o'r maes gwaith chwarae
2. o grwpiau cymunedol
3. o'r gymuned
4. y bobl hynny sy'n draddodiadol wedi ei chael hi'n anodd cymryd rhan

Gwerthoedd

Mae'r Gweithwyr Chwarae oedd yn rhan o ysgrifennu'r safon hon, law yn llaw â SkillsActive, wedi cytuno i fabwysiadu'r canlynol fel y gwerthoedd fydd yn berthnasol i bawb sy'n gweithio yn y sector gwaith chwarae.

Egwyddorion Gwaith Chwarae

Mae'r Egwyddorion hyn yn sefydlu fframwaith proffesiynol a moesegol ar gyfer gwaith chwarae ac mae angen felly eu hystyried yn eu cyfanrwydd. Maen nhw'n disgrifio'r hyn sy'n unigryw am chwarae a gwaith chwarae, ac yn rhoi sylw i weithio gyda phlant a phobl ifanc o safbwynt gwaith chwarae. Mae'r safonau yn seiliedig ar y gydnabyddiaeth y bydd modd i blant a phobl ifanc ddatblygu'n well os cawn nhw'r dewis ehangaf posib o gyfleoedd chwarae a manau i chwarae ynddyn nhw.

1.

Mae angen i bob plentyn a pherson ifanc chwarae. Mae chwarae yn rhywbeth greddfoll a chynhenid. Mae chwarae yn anghenraid biolegol, seicolegol a chymdeithasol, ac mae'n hanfodol i les a datblygiad pobl a chymunedau.

2.

Mae chwarae yn broses wirfoddol, bersonol ac yn cael ei wneud er ei fwyn ei hun. Hynny ydy, mae plant a phobl ifanc yn penderfynu ac yn siapio beth a pham maen nhw'n chwarae, drwy ddilyn eu cyneddfau, eu syniadau a'u diddordebau eu hunain, yn eu ffordd eu hunain ac am eu rhesymau eu hunain.

3.

Prif amcan a hanfod gwaith chwarae ydy cefnogi a hwyluso'r broses o chwarae. Dylai hyn ddylanwadu ar ddatblygiad polisïau, strategaethau, hyfforddiant ac addysg yn ymwneud â chwarae.

4.

Y broses chwarae sydd bwysicaf i weithwyr chwarae, ac maen nhw'n eiriol dros chwarae wrth ymwneud â sefyllfaoedd sy'n edrych ar bethau drwy lygaid oedolion.

5.

Swyddogaeth y gweithiwr chwarae ydy cefnogi pob plentyn a pherson ifanc i greu man lle mae modd iddyn nhw chwarae.

6.

Mae ymateb gweithwyr chwarae i'r ffordd mae plant a phobl ifanc yn chwarae yn seiliedig ar ddealltwriaeth gadarn a chyfoes o'r broses chwarae, ac o adlewyrchu ar eu profiadau eu hunain.

7.

Mae gweithwyr chwarae yn adnabod yr effaith maen nhw'n ei chael ar y lle chwarae a hefyd yr effaith mae chwarae'r plant a'r bobl ifanc yn ei gael ar y gweithiwr chwarae.

8.

Mae gweithwyr chwarae yn dewis ymyrryd mewn ffordd sy'n caniatáu i blant a phobl ifanc ehangu eu chwarae. Pob tro mae gweithiwr chwarae yn ymyrryd, rhaid iddo gydbwysu'r perygl o wneud hynny gyda'r fantais i les a datblygiad y plant.

Caiff yr Egwyddorion Gwaith Chwarae eu dal mewn ymddiriedaeth gan y Grŵp Craffu ar gyfer Proffesiwn Gwaith Chwarae y Deyrnas Gyfunol. Bu'r Grŵp Craffu yn gweithredu fel canolwr di-duedd ac yn goruchwyllo'r broses ymgynghori lle cafodd y safonau eu llunio.

Geirfa

Man chwarae

Man chwarae sy'n cael ei ffurfio gan blant a phobl ifanc. Mae modd iddo fod yn gorfforol, yn ymwneud â theimladau neu emosiynau, fod yn barhaol, dros dro neu yn ymwneud â'r byd seibr.

Lleoliad gwaith chwarae

Rhywle lle mae cyfle i blant a phobl ifanc chwarae a lle mae gweithwyr chwarae yn gweithio.

Staff

Y bobl rydych chi'n gweithio gyda nhw, y bobl rydych chi'n gyfrifol amdanyn nhw, gweithwyr cyflog neu wirfoddol, myfyrwyr neu o dan hyfforddiant.

SKAPW77

Datblygu a meithrin cysylltiadau yn y lleoliad gwaith chwarae

---

Datblygwyd gan	SkillsActive
Dyddiad cymeradwyo	01 Chwef 2016
Dyddiad Adolygu Dangosol	31 Maw 2021
Dilysrwydd	Ar hyn o bryd
Statws	Gwreiddiol
Sefydliad cychwynnol	SkillsActive
RCU gwreiddiol	SKAPW8
Galwedigaethau perthnasol	Iechyd, Gofal a Gwasanaethau Cyhoeddus, Lles a Datblygiad Plentyn, Gweithwyr Proffesiynol y meysydd hyn a phobl mewn swyddi technolegol, Gweithwyr Chwaraeon a Ffitrwydd
Cyfres/Set	Gwaith Chwarae
Geiriau Allweddol	datblygu a meithrin; cysylltiadau; lleoliad gwaith chwarae; gwaith chwarae

---